

[Hendriksen.]

Grønlændernes Ønsker under de Forhandlinger, der skal finde Sted. I øvrigt vil det vel være naturligt, at Kommissionen, naar de herboende Medlemmer af den er valgt, straks sætter sig i Bevægelse for at skaffe det fornødne Materiale frem og for at foretage de Forundersøgelser af en Række Forhold, der, som jeg før nævnte, er nødvendige, og dernæst til Sommer sender et Udvalg af Kommissionen til Grønland for paa selve Stedet at undersøge Forholdene. I Grønland kan saa de af Landsraadene valgte Medlemmer tilslutte sig Udvalget og forhandle med det for derefter at rejse til København sammen med de øvrige Udvalgsmedlemmer, saa at den samlede Kommission kan fortsætte Arbejdet fra Eftersommeren 1939 og fremover.

Skulde den i Lovforslaget nævnte Frist for Afgivelse af Betænkning ikke være lang nok, er der naturligvis intet til Hinder for — det var den højtærede Statsminister ogsaa opmærksom paa —, at vi kan gaa med til at udskyde Fristen fra, som foreslaaet, Udgangen af December 1939 til et senere Tidspunkt, som man saa maa tale sig til Rette om. I øvrigt vil jeg tro, at en stor Del af Arbejdet vil kunne gøres betydeligt hurtigere, end den højtærede Statsminister syntes at mene, hvis der sættes Fart paa Arbejdet, men meget afhænger naturligvis i saa Henseende af, hvem der vælges til Formand for Kommissionen.

Den højtærede Statsminister mente, at Kommissionen, der efter Lovforslaget skal have i alt 20 Medlemmer, skulde have en mere sagkyndig Sammensætning end den, vi havde foreslaaet. Det er højt sandsynligt, at den højtærede Statsminister har Ret i denne Betragtning. Vi har selv været inde paa Overvejelser i samme Retning, idet vi foreslaar, at den højtærede Statsminister skal vælge 5 Medlemmer, hvorved den højtærede Minister faar Lejlighed til at vælge sagkyndige Repræsentanter, men det er naturligvis et Detailspørgsmaal, som vi gerne vil overveje. Vi har intet imod, at Kommissionen udvides inden for rimelige Grænser, saa at man kan faa den sagkyndige Sammensætning af den, som ogsaa efter min Mening vil være af den største Betydning for dens Arbejde.

Den højtærede Statsminister sagde, at

det var et vidtspændende Felt for Kommissionens Arbejde, der var nedfældet i det foreliggende Lovforslag. Ja, det er det, men det har ogsaa været vort Ønske, at man skulde have en Kommission, der gik til Bunds i Arbejdet, og som spændte over alle Felter inden for de grønlandske Omraader. Men jeg er naturligvis villig til i Udvalget med den højtærede Statsminister og Udvalgets øvrige Medlemmer at overveje, om man kan fastsætte mere konkrete Opgaver for Kommissionens Arbejde end dem, der er nævnt i Lovforslaget. Jeg er ganske enig med den højtærede Statsminister i, at der vil blive mange og vigtige Opgaver for en saadan Kommission, og derfor er det ogsaa nødvendigt, at Kommissionen faar en saa sagkyndig Sammensætning, som det paa nogen Maade er muligt at give den.

Den højtærede Statsminister anførte, at det var ikke første Gang, man beskæftigede sig med Grønland, siden man fik Loven af 18. April 1925, og det er ganske rigtigt. Den højtærede Statsminister pegede ogsaa paa det af Rigsdagen nedsatte Grønlandsudvalg og paa det Arbejde, Grønlandsudvalget udfører. Jeg mener, at Grønlandsudvalgets Kompetence ikke er tilstrækkelig stor. Jeg henviser i saa Henseende til de Udtalelser, som Folketingsmand Vanggaard for nogle Dage siden fremsatte i det andet høje Ting under Finanslovdebatten, ved hvilken Lejlighed han talte om „Vi alene vide“-Systemet. Jeg henviser tillige til den af mig før omtalte Lov af 18. April 1925 om Grønlands Styrelse, § 7, hvor Rigsdagens Grønlandsudvalg er omtalt. I Slutningen af Paragraffen staar der, at Udkast til Budget, Anordninger og ministerielle Bestemmelser af tilsvarende Karakter kan af Ministrene — der er altsaa ogsaa Tale om Kirkeministeren og Undervisningsministeren — forelægges Udvalget til Erklæring. Der staar ikke „skal“ forelægges, og i det hele har Grønlandsudvalget kun en raadgivende Indflydelse, en Indflydelse, der ikke er saa stor, som Grønlandsudvalgets egne Medlemmer mener den bør være.

Jeg har deltaget i flere af Grønlandsudvalgets Møder som Suppleant for et af Medlemmerne og i enkelte Tilfælde som tilkaldt sagkyndig vedrørende et særligt